

Střední Amerika

Pevninské a
Ostrovní státy
Střední Ameriky

Regiony Ameriky

- Kanada
- USA
- Pevninské státy střední Ameriky včetně Mexika;
- Ostrovní státy střední Ameriky
- Andský region
- Brazílie a okolní státy
- Argentina a státy jižního cípu

Pevninská Střední Amerika

- **pevninský most** mezi Severní a Jižní Amerikou, dělí Ameriku na **bohatý sever a chudý jih**;
- Většinou **hornaté**, s řadou **činných sopek**, převážně **tropické podnebí (min. 20 °C)**, hlavní složkou hospodářství je **zemědělství**;
- kolonizováno **Španěly**, španělština, většina obyvatel **mulati, mesticové**;
- **obyvatelé vyznávají římsko-katolickou víru**;
- doprava **Panamský průplav** (až 14 000 lodí ročně)
- **nejvyspělejší ze zemí je Mexiko**, nerostné suroviny, barevné kovy, ropa a zemní plyn.

Obyvatelstvo Střední Ameriky

- **Nejpočetnější 70 % mesticové - Hispánci (míšenci imigrantů a původních indiánů);**
- **Původní obyvatelé Indiáni.**
- **Afroameričané a mulati 2% /otrokářství, rasismus, diskriminace, segregace/;**
- **běloši imigranti z Evropy jsou jen 15 %;**
- většina obyvatel jsou vyznavači katolické církve (křesťané);
- Až 60 % obyvatel žije ve městech;

[Rasismus dokument CZ](#)

Bohatý sever

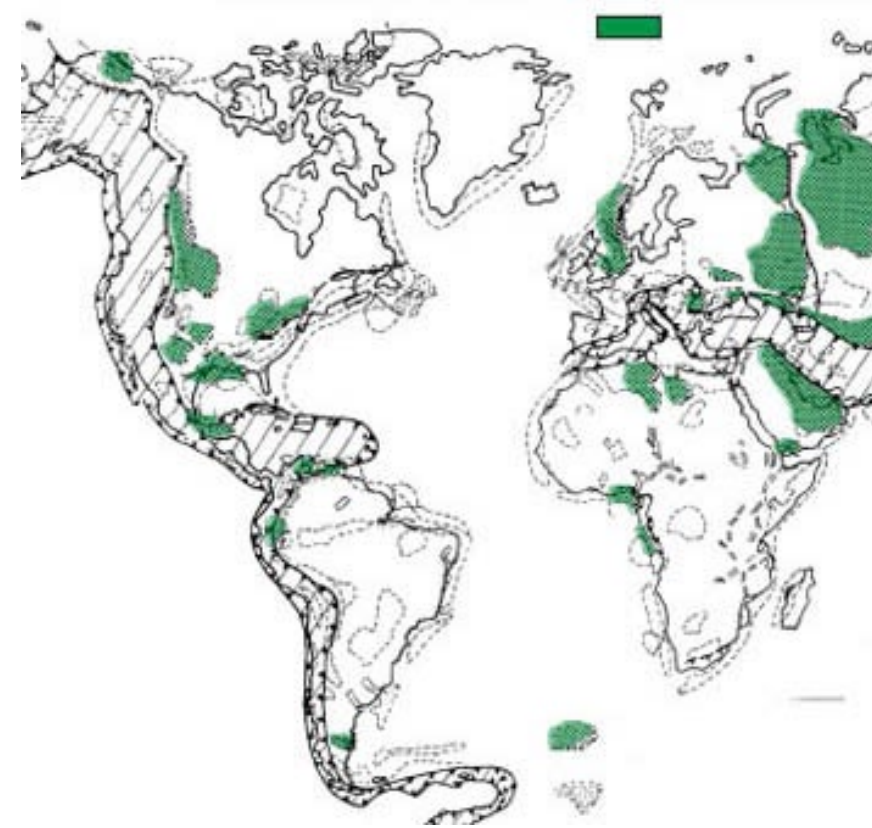
- **Vyspělé zemědělství „Severu“** exportující své výrobky do celého světa;
- **Vysoká mechanizace**, nízký počet zaměstnanců;
- **Většina obyvatel pracuje ve službách;**
- Centrum průmyslu, **inovací, vědy a výzkumu;**
- **Kvalitní školství** (Harvard, Yale, Kolumbijská, Stanford);
- **Kvalitní lékařská péče.**

Chudý jih

- **rozvojové zemědělství „Jihu“** založené na levné námezdní síle lidí, sezónní pracovníci;
- **Plantážnictví s monokulturami** – jedna plodina na obrovské rozloze (káva, kakao, banány, tabák);
- **Většina obyvatel pracuje v zemědělství, málo ve službách;**
- **Nedostupné nebo drahé studium, stejně nedostatečná lékařská péče.**

Nerostné suroviny Ameriky

Celý americký kontinent bohatý na nerostné suroviny;

Ropa a zemní plyn

- Kanada /Alberta/;
- USA,
- **Mexiko (Mexický záliv);**
- Venezuela /Jižní Amerika/

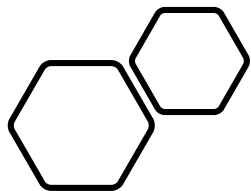

Spojené státy Mexické)

- řadíme do Střední Ameriky z důvodu kultury a dějinným souvislostem (kolonizace);
- **hospodářsky napojeno na USA a KANADU (až 70%), spolek NAFTA (Severoamerická zóna volného obchodu);**
- hlavní město **Ciudad de Mexiko** (20 mil.obyvatel);
- **většina obyvatel žije v náhorních plošinách (celkem 124 mil), mesticové 60% (Hispanci, latinas);**
- **federativní prezidentská republika** (prezident, kongres, senát), 31 spolkových států;
- **nerostné suroviny zlato a hlavně stříbro (20% světa), plyn a ropa** na východním pobřeží (Mexický záliv);
- **proslulá mexická kuchyně** (tacos, burrito, nachos ...)
- **kaktus** (typický pro Mexiko).

Mexiko a „Trumpova“ zed'

Zed' mezi USA a Mexikem, která se začala stavět v 90. letech, přezdívaná Trumpova, protože spojena s nástupem Trumpa k moci.

Příklady dalších zdí ve světě?

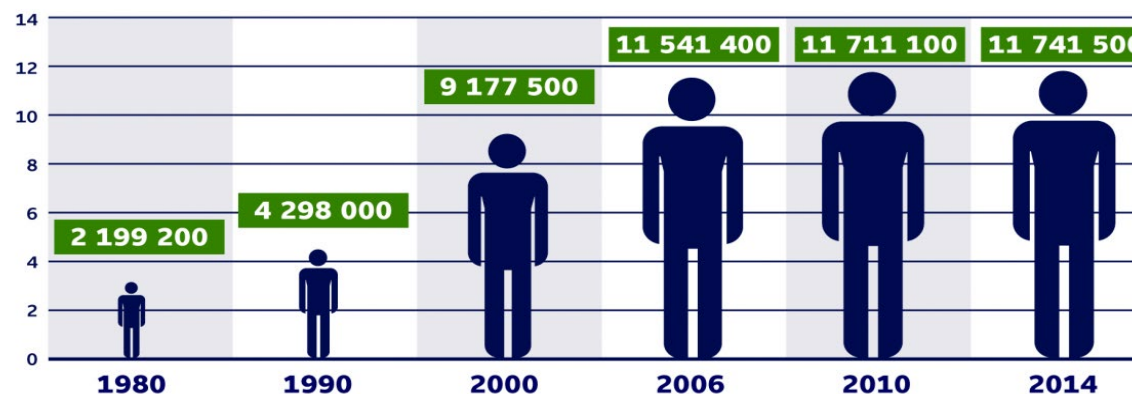
Velká Čínská zed' ... ochrana Číny proti mongolským nájezdům, délka skoro 9 000 km.

Berlínská zed' ... symbol studené války, a železné opony, rozdělení východního a západního Berlína, Evropy ... délka 165 km z toho 45 uvnitř města.

Úseky aktuálně vystavěného plotu pokrývají zhruba 1120 z 3150 kilometrů hranice.

Vývoj imigrace Mexičanů do USA v letech 1980 - 2014

Z HISTORIE MEXIKA

/předkolumbovská éra/

V dobách před objevením Ameriky, se na území Mexika, ale také v Guatemale, Hondurasu a Belize rozvíjely „**Mezoamerické**“ **indiánské civilizace**

Mayové, Aztékové, Toltékové

Mayská říše (2500 let př.n.l.),
Aztécká říše ... **budování měst**,
systém **hierarchické společnosti**
vedené králi
a šlechtici, poddaní
a otroci, lidské oběti bohům,
Mayský, Aztécký kalendář, číslice.

0	1	2	3	4
	•	••	•••	••••
5	6	7	8	9
—	•	••	•••	••••
10	11	12	13	14
— —	•	••	•••	••••
15	16	17	18	19
— — —	•	••	•••	••••

Mayské chrámy, stupňovité kamenné stavby velmi podobné egyptským pyramidám, nesloužily však stejným cílům.

Poloostrov Yucatan

JÍDLO V MEXIKU (dědictví UNESCO)

Jídla s typickým kořením a přísadami ... fazole, kukuřice, chilli papričky ... dále zelenina, rajče, tykve ... kakao

- **Tacos (1)** malá **tortilla** (měkká nebo tvrdá kukuřičná nebo pšeničná placka) naplněná různě masem a salátem.
- **Burrito (2)** měkká **tortilla**, která ve formě válce je naplněna masem, salátem, fazolemi.
- **Nachos (3)** kukuřičná **tortilla** pokrytá masem, a polito rozpuštěným sýrem.

Kultura Mexiko

Cestovní ruch

Hlavní město Ciudad de Mexiko, dále teplé pobřeží Mexického zálivu, chladnější západní pobřeží, proslulé Acapulco.

Umění

- FRIDA KAHLO Světoznámá mexická malířka. Poč.20.století, malovala ve stylu surrealismu.
- Alfonso Cuarón je prvním mexickým filmařem, který dostal Oscara za režii (roku 2014 za snímek Gravitace)

Sport

- Mexiko ... olympiáda 1968 (zlato **Věra Čáslavská**, mimořádná sportovní a lidská osobnost Českých dějin – pamatovat);
- Mexiko organizace fotbalových mistrovství světa (2x). **Fotbal velmi populární v celé Střední a Jižní Americe.**

Alfonso Cuarón

FRIDA KAHLO

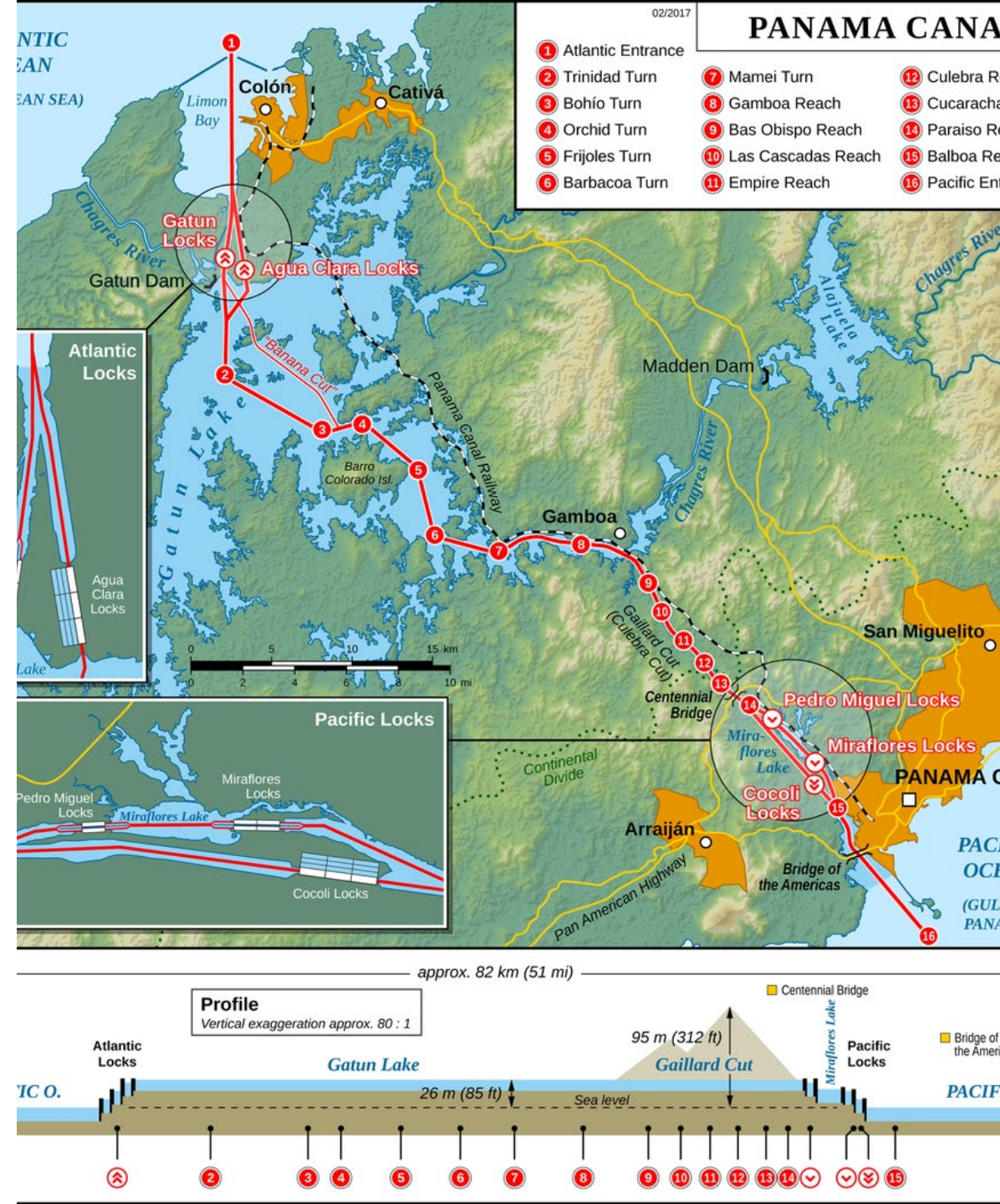

Věra Čáslavská

Panama a Panamský průplav

- Panama hranice mezi Střední a Jižní Amerikou
- Panamský průplav dobudován 1914 /Francie a pak USA/, strategicky velmi důležité místo, 81 km dlouhý;
- průplav spojuje Tichý a Atlantický oceán přes Panamskou šíji
- 4 zdymadla, 26 m převýšení, až 14 000 lodí ročně, průjezd až 300 tis. USD;
- průplav místem koncentrace obyvatel;
- **hlavní město Panama City**, důležité mezinárodní obchodní centrum.

Suezský průplav Afrika/Egypt

- 193 km dlouhý průplav spojující **Středozevní a Rudé moře**;
- Zkrácení cesty skoro o polovinu;
- Rekonstrukce 2010 obousměrná plavba a kapacita okolo 100/den;
- Bez zdymadel, Port Said.

Ostrovní Střední Ameriky Karibské moře

Tvořena státy ležícími
na ostrovech
především Velkých,
ale i Malých Antil:

- Kuba (Havana),
- Jamajka (Kingston),
- Haiti (Port-au-Prince),
- Dominikánská republika (Santo Domingo)
- Portoriko (San Juan).

1962 Karibská krize
/Chruščov x Kennedy/.

KUBA

největší ostrov
Střední Ameriky

- objevena K. Kolumbem, kolonizace Španěly;
- Hlavní město **Havana**, jazyk španělština
- od roku 1956 vedena **F. Castrem, Che Guevara, komunismus až dodnes i přes blokády a tlak USA, špatná ekonomika, velmi chudý stát;**
- **1962 Karibská krize /Kennedy vers. Chruščov/.**
- **vývoz cukru (cukřenka světa), tabáku a kávy, světoznámé doutníky, rum (znárodněné Bacardi);**

Guantanámo

- Na západě ostrova Kuba je vojenská základna USA Guantanámo;
- Také vězení pro teroristy z války proti teroru (Irák, Afganistán).

Rum

alkoholický nápoj vyrobený
z cukrové třtiny originál

Výroba rumu

- Třtina **dovezena z Evropy Kolumbem není v Americe původní** (Haiti, dále Kuba, Mexiko, Brazílie);
- Cukrová třtina surovina na výrobu cukru v rovníkových oblastech (roste při 30°C);
- Pozor u nás se cukr vyrábí z **cukrové řepy**;
- kvašením a dále destilací, dále zrání v sudech (rum světlý nebo tmavý).

Jamajka

hlavní město Kingston

- **Země 3 R ... rum, reggae a rastafariánství;**
- **Usain Bolt**, nejrychlejší sprinter planety (100, 200 m);
- španělská a později **britská kolonie**, nezávislost, dnes **anglicky mluvící ostrov**;
- kolébka hudebního stylu **reggae (Bob Marley)**;
- náboženství **rastafariánství** (dredy, pletené čepice, vegetariánství);
- **cukrová třtina, rum** (Captain Morgan .. první guvernér Jamajky).

Hudební styl reggae